

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν
ὕπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίαν δραχμὰς 80. Ἐξάμηνος
δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου ὑπόσις διατμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὧων ἐν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος

Ἐν Ἀθήναις, 11 Φεβρουαρίου 1928

Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 11

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰουλίου Βέρν)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὡστόσο δὲν ἐράνηκε ψυχὴ. Ἡ νύ-
χτα πέρασε χωρὶς κανέν' ἀπευκταῖο
κι' ἀφοῦ ξημέρωσε καλὴ βγῆκε ὁ ἥλιος,
τὰ παιδιὰ ἔκαμαν τὴν προσευχὴν τους
στὸ Θεὸ πού τὰ φύλαξε, κι' ὕστερα ἄρ-
χισαν τὶς ἐργασίες πού τοὺς ἐπέβαλλε
ἡ τωρινὴ των κατάστασις.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα χρειάστηκε νά-
πογράψουν τὶς προμήθειες
πού ὑπῆρχαν στὸ πλοῖο, ἔ-
πειτα τὸ ὕλικό, ὀπλα, ὀρ-
γανα, μαγειρικὰ σκεύη,
ρούχα, ἐργαλεῖα κτλ. Τὸ
ζήτημα τῆς τροφῆς ἦταν
σπουδαιότατο, γιατί ἀφοῦ
ἡ παραλία φαίνονταν ἀκα-
τοίκητη, μόνη πηγὴ θάταν
τὸ ψάρεμα καὶ τὸ κυνήγι.

Ὡς τὴν ὥρα ὅμως, ὁ Δό-
νιφαν, πού ἦταν ἄριστος
κυνηγός, δὲν εἶχε ἰδεῖ πα-
ρὰ μόνο κοπάδια πουλιῶν,
ἀπάνω στοὺς βράχους καὶ
στή βραχώδη ἀκτὴ. Ἦταν
δυνατὸ νὰ τρέφονται τὰ
καϊμένα τὰ παιδιὰ μὲ τέ-
τοια θαλασσοπούλια; Ἐ-
πρεπε λοιπὸν νὰ ξέρουν ἀ-
πὸ τώρα πόσο μπορούσαν
νὰ βαστάξουν, — μὲ τὴ με-
γαλύτερη ἐννοεῖται, οἰκο-
νομία, — τὰ τρόφιμα πού εἶ-
χαν στὸ πλοῖο.

Ἡ ἀπογραφὴ ἔδειξε πὺς
ἐκτὸς ἀπὸ τὴ γαλέττα, πού
ἦταν ἀρκετὴ, τὰ λοιπὰ τρό-
φιμα, χοιρομέρια, παστὰ
κρέατα καὶ ἄλλες κονσέρ-
βες, μόλις καὶ μετὰ βίας θὰ
ἔφταναν γιὰ δυὸ μῆνες. Ὡ-
στε ἔπρεπε νὰ καταφύγουν
ἀμέσως στὰ προϊόντα τῆς
χώρας καὶ νὰ φυλάξουν τὶς
προμήθειες τοῦ πλοίου, γιὰ
νὰ τὶς μεταχειρισθοῦν ὅταν

καμμιά φορὰ θ' ἀποφάσιζαν νὰ προχω-
ρήσουν μερικὲς ἑκατοντάδες μίλλια,
μήπως ἔβρισκαν κανένα λιμάνι, ἢ νὰ
ἐξερευνηθοῦν τὰ ἐνδότερα.

— Φτάνει μόνο νὰ μὴν ἐχάλασαν οἱ
κονσέρβες μας, εἶπε ὁ Βάξτερ. Δὲ θὰ
μπήκαν ἄραγε μέσα νερά;

— Ὅσα κουτιά φαίνονται χαλασμέ-
να, τ' ἀνοίγουμε καὶ τὰ βλέπουμε, εἶ-
πε ὁ Γόρδων. Κι' ἂν εἶναι πραγματι-
κῶς, θὰ μπορούσαμε ἴσως νὰ ξαναψή-
σουμε ὅ,τι ἔχουν μέσα.

— Αὐτὸ εἶναι δική μου δουλειά, εἶ-
πε ὁ Μόκος.

— Ἐλα λοιπὸν, μὴν ἀργῆς, εἶπε ὁ
Μπριάν. Τὶς πρῶτες ἡμέρες, βλέπεις,
εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ τρῶμε ἀπὸ
τὰ τρόφιμα τοῦ πλοίου.

— Καὶ γιατί νὰ μὴν ἀρχίσουμε τὸ
κυνήγι ἀπὸ σήμερα; εἶπε ὁ Οὐέλκοξ.
Τὸ κάτω-κάτω νὰ μαζέψουμε αὐγά.
Νομίζω ὅτι θὰ βρίσκαμε πολλὰ ἐκεί-
πέρα στοὺς βράχους.

— Ναί, ναί! φώναξαν ὁ Δόλγης κι' ὁ
Κοστάρ.

— Καὶ γιατί νὰ μὴν ψα-
ρέψουμε; εἶπε ὁ Οὐέλκ. Θὰ
βροῦμε στὸ πλοῖο καμμιά
ὀρμιά. Κι' ἡ θάλασσα βέ-
βαια θάχη ψάρια. Ἐμπρός!
Ποιὸς ἐρχεται μαζί μου νὰ
ψαρέψουμε;

— Ἐγώ!.. Ἐγώ!.. φώ-
ναξαν τὰ μικρά.

— Καλὰ, καλὰ, εἶπε ὁ
Μπριάν. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶ-
ναι παιχνίδι. Θὰ πάρῃ ὀρ-
μιὰ μόνο ὅποιος ἔχει ὀρε-
ξη νὰ ἐργασθῇ, ὅχι νὰ
παίξῃ.

— Ἐννοία σου, Μπριάν,
ἀποκρίθηκε ὁ Ἰβερσον, καὶ
δὲν ἔχουμε ὀρεξη γιὰ παι-
χνίδια.

— Ναί, μὰ πρῶτα πρέ-
πει νὰ κοιτάξουμε τί ἔχει
τὸ πλοῖο μας, εἶπε ὁ Γόρ-
δων. Δὲν πρέπει νάχουμε
τὸ νοῦ μας μόνο στὸ φαῖ.

— Ὅποτε θέλουμε μπο-
ροῦμε νὰ πιάσουμε θαλασ-
σινὰ καὶ νὰ φάμε, εἶπε ὁ
Σέρδης.

— Δὲν πειράζει, εἶπε ὁ
Γόρδων. Οἱ μικροὶ μποροῦ-
νε νὰ πᾶνε νὰ ψαρέψουν.
Μόνο, πήγαινε καὶ σὺ μα-
ζί τους.

— Μάλιστα, κύριε Γόρ-
δων.

— Νὰ τοὺς προσέχῃς.

Ὁ Μόκος κι' οἱ βοηθοὶ του στὴν κουζίνα.

— Έννοια σας!

— Πάμε! φώναξε ο Γέγκινς.

— Καί σύ, Ζάκ, δεν πιάς μαζί τους; ρώτησε ο Μπριάν τον αδελφό του.

Ο Ζάκ, χωρίς μιλιάρ, ξεγνεψε όχι με το κεφάλι.

Ο Γέγκινς, ο Δόλγς, ο Κουστάρ, ο Ίδερσον, με το Μόκο για οδηγό, ξεκίνησαν. Σε λίγο βρισκόταν στους β-φαλους που είχε ξεσκεπάσει η θάλασσα. Εκεί λογάριάζαν να βρουν αψιθόνα μύδια, κοχύλια, ίσως και στρείδια. Αλλά, ωμά ή μαγειρεμένα, θα συμπλήρωναν εξαίρετα το πρωινό τους γεύμα.

Με χαρά πηδούσαν τα παιδιά από βράχο σε βράχο και τα γέλια τους αντηχούσαν μακριά. Το ψάρεμα αυτό το θεωρούσαν περισσότερο διασκέδαση παρά εργασία. Έτσι είναι τα παιδιά. Είχαν λησμονήσει εκεί-πέρα τα περασμένα δεινά τους κι' ούτε συλλογίζονταν καθόλου τους κινδύνους που ίσως τα περίμεναν...

Αμα έφυγαν οι μικροί, οι μεγάλοι άρχισαν την έρευνα μέσα στο πλοίο. Ο Δόνιφαν, ο Κρός, ο Ουίλκοξ κι' ο Ουέπ απέγραψαν τα τρόφιμα, τα ρούχα, τα σκεύη κτλ. Ο Μπριάν, ο Γκάρ, νετ, ο Βάξτερ κι' ο Σέρβης κατέβηκαν στο άμπάρι κι' απέγραψαν τα διάφορα ποτά: κρασί, μπύρα, μπράντυ, ρυτίσκυ, τζίν, που ήταν μέσα σε βαρέλια ως σαράντα γαλιόνια το καθένα.

Βρήκαν ακόμη και κάθε λογής αρμένα, πανιά, σχοινιά. Αν το πλοίο ήταν σε κατάσταση να ταξιδεύη, τίποτα δεν θάλειπε για την εξάρτυσή του. Αλλ' άφου το πλοίο δεν ήταν σε κατάσταση, τα πανιά και τα σχοινιά θα χρησιμοποιούν στα παιδιά για την εγκατάστασή τους στην παραλία.

Βρήκαν ακόμα και πολλά άλιευτικά εργαλεία, δίχτυα, δριμύες, χρησιμότατα βέβαια αν ή παραλία αυτή είχε ψάρια. Κι' ακόμα έννιά τουφέκια του κυνηγιού, δώδεκα περιστροφά, τρακόσια φυσέκια, δυο βαρέλια μπαρούτι, από είκοσιπέντε λίτρες στο καθένα, και σφαίρες, σκάγια και κομμάτια μολύβι σε μεγάλη ποσότητα. Αλλά τα είχαν πάρει στο πλοίο για να κυνηγούν οι ταξιδιωτές κι' οι ναύτες, όταν θάβγαιναν στις διάφορες άκτες της Νέας Ζηλανδίας. Τώρα όμως δεν θα χρησιμοποιούν πιά για διασκέδαση, αλλά για την ασφάλεια των μικρών ναυαγών και την υπεράσπισή τους, αν ποτέ τους απειλούσε κανένας έχθρος. Είθε λοιπόν να μέναν άχρηστα για πάντα!

Πιατικά, ποτήρια κι' άλλα γιάλινα ή πήλινα πράγματα είχαν σπάσει πολλά με την τρικυμία σωζόνταν όμως αρκετά.

(*Ακολουθεί)

Μεταφρ. Π. Γ. Φ. και Γρ. Ξ.

ΧΕΙΜΩΝΑΝΘΟΣ

Έδω που όποτραβιέμαι
κι' ο ύπνος με νικά,
τάπητα θυμιάμαι
τα περιστατικά,
—στά μυστικά.

Κι' άπ' όλα παραπάνω,
το άπάντημά σου, και
τη γνώριμά μας βάνω,
χειμώνανθε γλυκέ,
μυριστική.

Άς έδειχναν στημένες
τριγύρω σου, άψηλές,
τις βέργες τους λυμένες,
—ξηλιάριζες, πολλές—
οί άμυγδαλιές:

Τόν κρόταφο είχα σκύψει
στο άνάξιο σου ραβδί,
—σά νάθελα άκραγίσει
πεσμένο σε σπουδή
γλυκό παιδί.—

Οί κόμποι τών άνθιων σου,
κι' ός είναι από χαρτί,—
με το ξεχωριστό σου
τό μύθο είναι μεστοί
και σφαλιστοί.

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Πώς; έκαμε ο μαντρόσκυλος

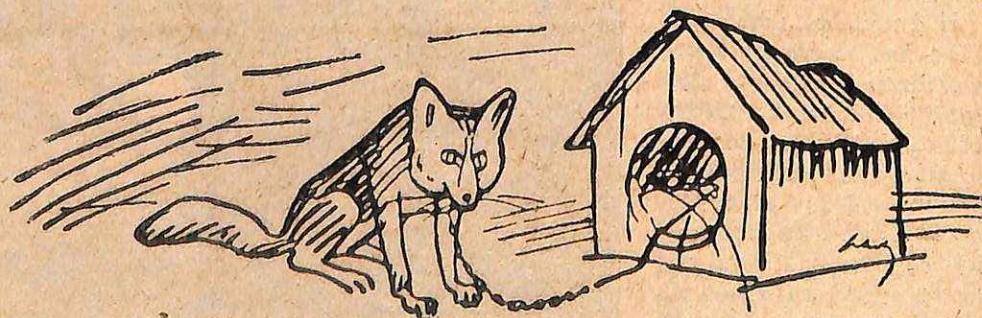
— Ναι, ναι, άποκρίθηκε ο Νίλς. Σε λίγο θα έλθη πάλι έδω, κι' αυτό θα ήτανε δά και το καλύτερο, γιατί μου έχει μπει στο μυαλό ότι πρέπει να την πιάσης.

— Πάλι σου ήρθε όρεξη να με κοιτάξεις; φώναξε ο σκύλος.

— Όχι, καθόλου. Έλα μαζί μου μέσα στο σπιτάκι σου για να μη μπορεί να μάς άκούση ή άλεπού και τότε θα σου πω τί πρέπει να κάνεις.

Ο σκύλος και ο Νίλς χώθηκαν μέσα στο σπιτάκι και μίλησαν κάμψωση ώ-ρα ζωηρά μεταξύ τους.

Σε λίγο ή άλεπού πρόβαλε τη μύτη της στην πόρτα και, καθώς είδε πως όλα ήταν ήσυχια, γλύστρησε με μεγάλη προσοχή μέσα στην αυλή. Άκού-θησε τα ίχνη του Νίλς ως το σπιτάκι του σκύλου, και στάθηκε σε άρκετη απόσταση για να σκεφθή τί έπρεπε να κάνει. Έξαφνα ο σκύλος έβγαλε το κεφάλι του κι' άρχισε να γρυλίζει:

Η Άλεπού με την άλυσίδα του μαντρόσκυλου.

Μιά λεμονιάς, κομμένη
όσμή, σαν πιά ξυνή...
μά που μεταλαβαίνει
μιάν άχροαντη ήδονή,
κι' άχ πόσο άγνή!

Και πού, άπιαστη, άναδίνει
πνοή λυρωτική,
κι' από άδολην ειρήνη
μιά μέθη άγγελική
και μιá ψυχή...

Φίλε άκριβέ μου! τόση
στο νού μου λευτεριά,
καιρό δεν είχα νοιώσει,
παρόμοια άλαφρεία
παρηγοριά.

Γι' αυτό, στο γυρισμό μου
τόν άποβραδινό,
κι' ως τα μισά του δρόμου,
λουλούδι βορεινό
τριώ μνηώ,—

φαιδρά πατούσα, μ' ένα
περπάτημα γερό,
σωρό τα μαραμένα
τά φύλλα, και σωρό
τά περασμένα...

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ.

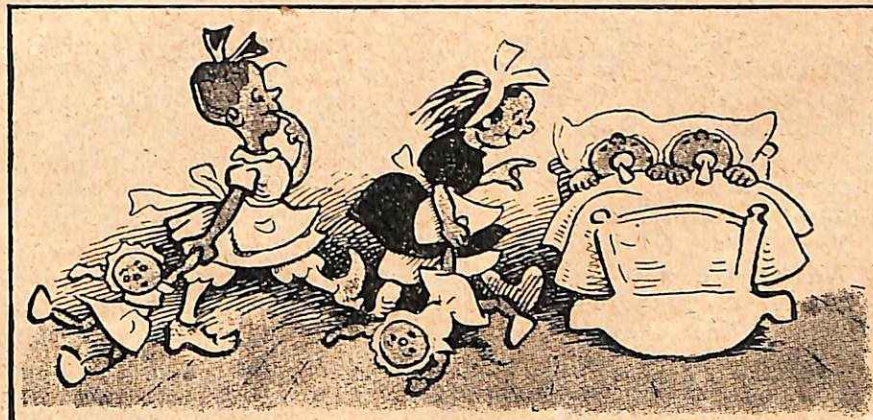
Άπό δώ άρχίζει μιá άλλη ιστορία, έν' άλλο ώραίο κατόρθωμα της Ρήνας και της Μαρίνας.

Οί καλές αυτές κοπελίτσες είχαν άκούσει πως σ' ένα σπίτι, στη γειτονιά τους, —στού κύρ-Λάμπρου,— είχαν γεννηθεί δυο δίδυμα.

— Πάμε να τα ιδούμε; λέει ή μιá στην άλλη.

— Πάμε!

Έκείνη την ώρα έπαιζαν με τις κούκλες τους, —κάτι μεγάλες κούκλες που δεν τις άποχωρίζονταν στιγμή. Τις πήραν λοιπόν κι' αυτές και πήγαν στού κύρ Λάμπρου.

Παρασκευή, 6 Μαΐου.

Δεν όπηρε πλάσμα πιά γλυκό κι' άξιαγάπητο από τη μικρή Άβροπού-πουλη. Όλες οι άγριόχηνες την άγαποσαν έξαιρετικά και ο άσπρος χή-νος μπορούσε να θυσιάση τη ζωή του για το χατήρι της. Αμα ή Άβροπούπουλη ζητούσε μιá χάρι, δεν μπορούσε να της την άρνηθώ ούτε ή γριά Άκκα.

Μόλις το κοπάδι έφθασε στο Μα-λαρ άναγνώρισε άμέσως την τοποθε-σία. Έστερα από αυτήν έρχόταν ή θάλασσα με τα πολλά νησιά όπου ζούσαν οι γονείς της και οι άδελφές της και ή Άβροπούπουλη παρεκάλεσε τις άγριόχηνες προτού να προχωρήσουν προς βορράν, να πετάξουν μαζί της στην πατρίδα της για να δούν οι δικόι της πως είναι ζωντανή. Αυτό θα τους προξενούσε μεγάλη ευχαρίστηση.

Η Άκκα όμως είπε με μεγάλη ει-λικρίνεια στην Άβροπούπουλη, ότι αυτή είχε τη γνώμη πως οι γονείς και τα δέλφια της μπορούσαν να φερ-θούν πιά στοργικά άπέναντί της τότε που την άφησαν στην Άιλαντ. Άλλά ή Άβροπούπουλη δεν συμφωνούσε μαζί της.

— Τί ήθελες να κάνουν όταν είδαν πως δεν μπορούσαν να πετάξω; Δεν μπορούσαν βέβαια να μείνουν για χά-ρη μου στην Άιλαντ.

Για να πείση τις άγριόχηνες να πά-νε προς τα νησιά του Σαίρεν ή Άβροπούπουλη άρχισε να τους διηγεί-ται για την πατρίδα της. Βρισκόταν σ' ένα άπόκρημο νησί. Αμα το κοι-τάζε κανείς από μακριά, δεν έδλεπε τίποτε άλλο παρά πέτρες, αλλά μόλις έφθανε εκεί έβρισκε άνάμεσα στούς βράχους ένα σωρό καλὰ πράγματα για φαί. Και δεν όπηρε καλύτερη μεριά για να κάνει κανένας τη φωλιά του.

(*Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

— Πού είναι τα μωρά; ρώτησαν την κυρά-Λάμπραινα.

— Άπάνου, στην κούνια τους, κοιμούνται...

— Ν' ανεβούμε να τα ιδούμε;

— Άνεβήτε. Σιγά σιγά όμως, κορίτσια μου, να μην τα ξυπνήσετε.

— Έννοια σου, κυρά-Λάμπραινα!

Η Ρήνα κι' ή Μαρίνα άνεβηκαν στην κάμαρα. Κι' εκεί, σε μιá όμορφη κούνια, είδαν δυο όμορφα μωρά, κοριτσάκια, που είχαν άποκοιμηθεί με τα ρω-γοβύζια στο στόμα, (δηλαδή από ένα σβώλο ζάχαρη τυλιγμένον σ' έν' άσπρο καθαρό κουρελάκι.) Έμοιαζαν τόσο μεταξύ τους, που θάταν άδύνατο να ξε-χωρίσης το ένα από τάλλο. Κι' ή Ρήνα κι' ή Μαρίνα έβλεπαν έκστατικές το θέαμα που πρώτη φορά τούς τύχαινε στη ζωή τους. Δυο δίδυμα μωρά, όμοια κι' άπαράλλαχτα. Τί νόστιμο και τί άστείο!

— Σάν τις κούκλες μας δεν είναι; είπε ή Ρήνα.

— Κούκλες ζωντανές! είπε ή Μαρίνα.

Κι' άξαφνα τούς ήρθε ή ιδέα: "Αν έπαιρναν τα μωρά, να παίξουν λίγο μαζί τους, άφίνοντας στη θέση τους τις κούκλες;... Η κυρά-Λάμπραινα δεν θα καταλάβαινε τίποτα. Και πάλι, αν το καταλάβαινε, τόσο το καλύτερο: Θα γελοούσαν.

(*Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΑΝΕΨΙΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Αγαπητοί μου,

ΩΣ; υπάρχει κι' ανεψιά του Ιουλίου Βέρν; — Βεβαίωτατα! Όνομάζεται Μαργαρίτα. Άλλοτα ντε λά Φυίς (Marguerite Allote de la Fuije) και μένει στη Νάντη της Γαλλίας, (1, place petite-Hollande, Nantes.) Έχω μάλιστα κι' ένα γράμμα της για σ' εμένα. — Πώς; γράμμα της για μ' εμένα; — Μάλιστα! Έμαθε πόσο αγαπάτε το μεγάλο της θείο, που τώρα διαβάτε και τις «Διετείς Διακοπές» του, και, με την ευκαιρία της Έκατονταετηρίδας του, που τη γιορτάζει φέτος η Γαλλία κι' ο κόσμος όλος, σ' εγραψε φιλικά ένα ωραιότατο γράμμα. Σ' εμένα το μεταφράζω εδώ:

«Αγαπητοί μου μικροί φίλοι,

«Στη Γαλλία, στη Νάντη και στα μεγάλα Ναυπηγεία του Λείγερους έναυπηγήθηκαν κι' εξακολουθούν να ναυπηγούνται τα νέα ελληνικά υποδρύχια. Ο Παπανικολής, ο Πρωτεύς, ο Νηρέυς, καθελκύσθηκαν κιόλα. Σ' ελίγο θα είναι έτοιμος κι' ο Τρίτων. Στη Νάντη, καθέμινα από τις καθελκύσεις αυτές έδωσε άφορμή σ' εθερμές έκδηλώσεις έλληνογαλλικής φιλίας. Όπως π. χ. στη βάπτιση του Πρωτέως, όπου είδαμε, μαζί με τους αντιπροσώπους των γαλλικών αρχών, τόσα έπίσημα έλληνογαλλικά πρόσωπα, τον πρόεδρο κ. Πολίτη, το ναύαρχο Βότσαρη, τον συνταγματάρχη κ. Βενιζέλο κτλ. Ο άρχιμανδρίτης Βασιλάκης έκαμε τη βάπτιση του υποδρύχλου και νουνά του ήταν η κυρία Πολίτη.

«Ίσως θ' εσ' ενδιαφέρει να μάθετε, αγαπητοί μου μικροί φίλοι, πώς στα ίδια αυτά Ναυπηγεία του Λείγερους έναυπηγήθηκε, το 1876, και το θαλαμηγό του μεγάλου μυθιστοριογράφου Ιουλίου Βέρν, που έχω την τιμή να είμαι ανεψιά του. Πραγματικώς, ο Ιούλιος Βέρν γεννήθηκε εδώ στη Νάντη, το 1828. Όσοτε το έτος που μπήκε είναι το έκατοστό από τη γέννησή του, και το Παρίσι, η Νάντη, η Αμιένν κι' άλλες γαλλικές πόλεις ετοιμάζονται τώρα να γιορτάσουν αυτήν την Έκατονταετηρίδα.

«Προχθές που ήμουν στη βάπτιση του υποδρύχλου σας, συλλογίζομουν το θείο μου. Γιατί όταν ήταν μικρός, κατοικούσε, με τον αδελφό του και τις τρεις αδελφές του, σ' ένα χαριτωμένο σπιτάκι, που το περβόλι του κατέβαινε ως τον ποταμό. Στην απέναντι όχθη βρισκόταν, μικρά τότε, τα μεγάλα σήμερα Ναυπηγεία. Τόν καιρό εκείνο

δεν κατεσκεύαζαν παρά έμπορικά έστιοφόρα. Άνάμεσα στις δυό όχθες στη μέση του λιμανιού, ήταν ένα καταπράσινο νησάκι, η Μαμπόν. Κάτω απ' τα μεγάλα της δέντρα ήταν η Σχολή των Ναυτοπαίδων. Κι' από την ταράτσα του περιβολιού του, ο Ιούλιος Βέρν, με το τηλεσκόπιο του πατέρα του στα μάτια, παρακολουθούσε τα γυμνάσια των μικρών μούτσων. Μια μέρα, ξαφνικά, του ήλθε η έπιθυμία των ταξιδιών, τσέκασε κρυφά απ' το σπίτι του, αγοράσε τα χαρτιά και τα ρούχα ενός μούτσου, και μπαρκαρίστηκε σ' ένα καράδι, την Κοραλία, που έφευγε για τις Ίνδies. Άλλά ένω η Κοραλία κατέβαινε άργά τόν Λείγερ, ο κύριος Βέρν πατέρας, που είχε μάθει το κατόρθωμα του γιού του, έτρεξε το κατόπι του και τόν έπιασε στο Παιμπέρ. Ο μικρός Ιούλιος, — ήταν δώδεκα χρονών τότε, — τιμωρήθηκε όπως του άξιζε. Και υποσχέθηκε στους γονείς να μην εξαταξιδεύη πια παρά... σ' εδνειρό του.

«Στα όνειρευτά λοιπόν αυτά ταξίδια χρωστούμε τα μυθιστορήματα έκείνα που έχουν μαγέψει τα παιδιά όλου του κόσμου! Και σεις, μικροί μου φίλοι, στην Έλλάδα, τα ξέρετε βέβαια και τάγαπάτε, αφού είναι μεταφρασμένα και στη γλώσσα σας, όπως σ' όλες τις γλώσσες της γης!

«Μόνο σ' αν έγινε πενήντα χρονών και με την ακαταπόνητη εργασία του, εκτός από τη δόξα, άπόκτησε και μια μεγάλη περιουσία, ο Ιούλιος Βέρν μπόρεσε ναγοράση από τα Ναυπηγεία του Λείγερους τούραλο καράδι που δ' νειρευόταν μικρός. Το θαλομηγό αυτό, ο «Άγιος Μιχαήλ», δ' ν τον έφερε βέβαια ποτέ τόσο μακριά όσο πηγαίναν οι ήρωές του. Έζησε όμως μέσα σ' αυτό συνεχώς δεκαπέντε δλάκερα χρόνια... Στο Παρίσι θ' έκδοθη σ' ελίγο η βιογραφία του Ιουλίου Βέρν που την έγραφα εγώ με τη βοήθεια πολλών ανεκδότων δοκουμένων της οικογενείας μας (*). Οι γονείς σας, κι' ίσως και σεις, μικροί μου φίλοι, θ' εβρήτε σ' αυτό το βιβλίο τη διήγηση των πολυαίθμων πραγμάτων των ταξιδιών του Ιουλίου Βέρν στις βόρειες θάλασσες, σ' εν Άτλαντικό Όκεανό και στη Μεσόγειο. Το 1886, το τελευταίο του ταξίδι στάθηκε αληθινά θριαμβευτικό. Στο Γιβραλτάρ, στο Όράν, στο Άλγέρι, στην Τύνιδα, στη Μάλτα, στη Σικελία, στην Ίταλία, σ' όλα τα λιμάνια, υποδέχτηκαν και χαιρέτησαν μ' ένθουσιασμό τόν Ιούλιο Βέρν σ' αν κάποιος θεό των Άνέμων και των Θαλασσών. Άλλά οι

(*) Jules Verne, sa vie, son oeuvre, (Edition du Sagittaire) chez Kra, 6, rue Blanche, Paris.

τόσες τιμές του έγιναν φορτικές, γιατί ήταν απλός και καθόλου φιλόδοξος άνθρωπος.

«Φιλολογικές υποθέσεις τόν άνακάλεσαν βιαστικά στο Παρίσι κι' έτσι δ' ν πρόφτασε να έπισκεφθή τότε και τις άκτες της Έλλάδος, πράγμα που τόν έλύπησε πολύ. Γιατί αγαπούσε τη χώρα σας, στην όποια έχει άφιρώσει κι' έν' από τα έργα του: «Το Αίγαίο άνάστατο» (L'Archipel en feu). Μπορώ μάλιστα να σ' εβεβαιώσω, εγώ που έχω στα χέρια μου ένα πλήθος γράμματά του, ότι συχνά μιλεί σ' αυτά για την Έλλάδα με συμπάθεια, εχόμενος να γίνη ε,τι είναι σήμερα, δηλαδή ανεξάρτητη κι' ευτυχισμένη. Θυμηθήτε ακόμα ότι στο μυθιστόρημά του «Είκοσι χιλιάδες λεύγες κάτω απ' τις θάλασσες», ο αινιγματώδης Νέμος, ο πλοίαρχος του Ναυτίλου, φέρνει τα πλούτη του στους Έλληνες κι' άγωνίζεται για την άπελευθέρωση της πατρίδας τους.

«Το περασμένο φθινόπωρο, στο γεύμα που άκολούθησε τη βάπτιση του Πρωτέως, ο κ. Πολίτης βεβαίωσε πως η Έλλάδα δ' ν έπιθυμεί για το μέλλον παρά φιλία ανάμεσα σ' όλα τα έθνη. Και πρόσθεσε πως αν ένισχύη σήμερα το στόλο της, το κάνει μόνο για να εξασφαλίση την ειρήνη, χωρίς να έπιθυμή καθόλου να μεταχειρισθ' ε πόλεμο τα υποδρύχια που κατασκευάζει. Το ευχόμαστε όλοι. Το ίδιο θ' ευχόταν κι' ο Ιούλιος Βέρν. Πνευματικής κι' ειρηνόφιλος μεγάλος, έβλεπε το υποδρύχιο που είχε προφητέψει ότι σ' αν όργανο καταστροφής θανάτου, αλλά σ' αν έργατη ειρηνικό όπως ο γεωργός, σ' αν έξερευνητή κι' έκμεταλλευτή του άπεράντου βασιλείου των θαλασσών.

«Ας άκούση επιτέλους ο Θεός αυτή την ευχή, που είναι η ευχή όλων των μητέρων! Και σεις, μικροί μου φίλοι, που άποτελείτε τη νέα γενιά, είτε να μην ξαναϊδείτε ποτέ στη ζωή σας μιάν έποχή σ' αν έκείνη που γνώρισε η Εύρώπη από το 1914 ως το 1918. Αυτό σ' εσ' εχεται, στο χρόνο της Έκατονταετηρίδας του μεγάλου μας Ιουλίου Βέρν, η γαλλίδα φίλη σας Μαργαρίτα Άλλότα ντε λά Φυίς.»

Αυτά λοιπόν σ' εγράφει η ανεψιά του Ιουλίου Βέρν. Τι θ' ετης άπαντήσετε; Έχετε και τη διεύθυνσή της, αν θέλετε να της στείλετε κανένα γραμματάκι, που μπορείτε να φαντασθήτε πόσο θ' ετην χαροποιήση...

Σ' εσ' εσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα υπό Vignault και Valdor

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Τη στιγμή αυτή χτύπησε η πόρτα και μπήκε ένας ναύτης! ο ίδιος ναύτης που είχε ζητήσει τη λαίδη Έρλιγκτον.

— Λοιπόν; έκαμε ο σέρ Ρόναλδ όταν έκλεισε πάλι η πόρτα.

— Λοιπόν, η δουλειά έγινε! άπάντησε ο ναύτης. Η μυλαίδη δ' ν υποψιάστηκε καθόλου. Τώρα βρίσκεται στο Λονδίνο και γυρεύει να βρει το γιατρό. Τους άφισα όταν έμπαιναν στη πόλη και ψυάχτηκα καλά να μη με πάρουν από πίσω.

— Μπράβο, Τζέκιν, είπε ο σέρ Ρόναλδ, γεμίζοντας το ποτήρι του ναύτη. Έπαιξες καλά το ρόλο σου, άλλ' η δουλειά μας δ' ν έτελειωσε. Τώρα πρέπει να βγάλουμε απ' τη μέση το παιδί. Αυτό θ' ετο άναλάθει εσύ, γιατί έμένα πολύ πιθανό να με κατασκοπεύουν και να με παρακολουθούν.

Ο Τζέκιν φάνηκε σαστισμένος. Είχε μερικές δοσοληψίες με τη συνείδησή του και ο άέρας του Λονδίνου δ' ν τόν σήκωνε.

— Η Άφεντιά σας ξέρει, είπε, ότι πρέπει να φύγω το γρηγορώτερο από το Λονδίνο. Είχα την άτυχία να σκοτώσω έναν άνθρωπο που μου κέρδισε στα χαρτιά όλα μου τα λεφτά κι' ύστερα μου γύρεψε καλά και σώνει καυγά. Μά ο διάβολος τάφερε ναχαι άφεντικό όταν δυνάτο άρχοντα και πήγαν και τούπαν πως εγώ παραφύλαξα και τόν σκότωσα για να τόν γδύσω. Δηλαδή ψευτιές! Άλλά για καλό και για κακό, εγώ λέω να λείψω κάμποσες μένες, ως που να κρυώσει το πράγμα. Λέω να πάω στην Άμερική.

— Ακόμα καλύτερα λοιπόν! φώναξε ο σέρ Ρόναλδ. Πάρ' το το παιδί μαζί σου στην Άμερική, κι' εκεί κάμε το, ε,τι θέλεις. Ας το να χαθεί... Κατάλαδες τί γυρεύω; Όχι να το σκοτώσεις, αλλά να το π' ες μακριά, να μη το βρίσκουν πια. Και πρόσθεσε: μη το παιδί έφεις το κακόμοιρο, είναι μικρό και δ' ν κάνει. Μόνο να το χάσουν οι δικοί του και να μη μπορεί ούτε ο Θεός να το βρει! Αυτό μόνο θέλω. Έλα, πάρε ε,τι σου υποσχέθηκα και τα έξοδα του ταξιδιού. Κάμε πιστά ε,τι σου είπα και δ' εθα βγεις ζημιωμένος.

— Ο άφέντης μπορεί να βολίεττι σ' εμένα. Θα κάμω όπως με πρόσταξε.

— Πάρ' τη λοιπόν και φύγε, είπε ο σέρ Ρόναλδ γυρίζοντας το κεφάλι του από την άλλη μεριά. Δ' ν κάνει να μ' ειδεί κανένας μαζί.

Ο Τζέκιν σήκωσε τη Νταίζη και τη δίπλωσε στο παλτό του. Ύστερα χαιρέτησε και βγήκε έξω μαζί με το φορτίο του.

Ο σέρ Ρόναλδ ήπια ακόμη, ύστερα έπεσε σ' εβαθειούς στοχασμούς και τέλος σηκώθηκε και βγήκε έξω, να ξαναβρεί το καράδι που τόν είχε φέρει.

Την ώρα αυτή ακριβώς η δυστυχισμένη Διάνα γύριζε τρελλή απ' την άνησυχία στο Κονάιτ-Γκέιτ, όπου την περίμεναν τόσες συμφορές.

Ο Τζέκιν πάλι άνέβηκε στο δρόμο του ποταμού και γρήγορα χάθηκε μέσα στην πρωινή δμίχλη.

Δ' ν ήταν η πρώτη φορά που ο σέρ

«Ο σέρ Ρόναλδ κοιτάζε σκεπτικός το μικρό του θύμα.» (Σελ. 81, στ. β').

Ρόναλδ του είχε αναθέσει έμπιστευτική άποστολή. Κάποτε είχε κατά διαταγή του «εξαπατρέψει» έναν ένοχλητικό έχθρό του.

Την έποχή εκείνη ήσαν το φυσικώτερο πράγμα του κόσμου να πέρνει κανείς το δικίο του με το ίδιο του το χέρι. Τα σπαθιά έβγαίναν από τις θήκες τους με την παραμικρή άφορμή και μάλιστα πολλοί άρχοντες είχαν στην ύπηρεσία τους «μπράβους», που η δουλειά τους ήταν να δίνουν τέλος στις προσωπικές φιλονικίες των κυρίων τους. Το κάκου ή έκκλησία έβγαζε νόμους κι' ο βασιλιάς διατάγματα. Δικαιοσύνη είχε καθένας το σπαθί του.

Ο Τζέκιν ήταν απ' αυτούς τους μπράβους και ποτέ δ' ν έθεσε στον έαυτό του την έρώτηση αν έκανε καλά η κακιά να «εξαπατρέψει» τόν έχθρό του άφεντικού του.

φεντικού του. Το άρεσε περισσότερο η δράση, παρά οι φιλοσοφίες.

Όστόσο, αυτή την ήμερα ήταν σκεπτικός. Η υπόθεση δ' ν του φαινόταν παράδοξη: ο άφεντικός του έδρισκε ένοχλητική την παρουσία ενός παιδιού! Πολύ καλά, δ' ν είχαν παρά να το βγάλουν από τη μέση. Άλλά εκείνο που τόν έβαζε σ' εσέψεις ήταν ο άλλοιωτικός τόνος που είχαν οι παραγγελίες του σέρ Ρόναλδ. Δ' ν ήταν το συνειθισμένο του ύφος αυτό, ποτέ του δ' ν φαινόταν έτσι δισταχτικός και σ' αν άναποφάσιτος.

— Δ' ν καταλαβαίνω τί γυρεύει αυτός ο χριστιανός, συλλογίζόταν ο Τζέκιν. Νά το «κανονίσω» το παιδί η όχι; Λέει, να μη μπορούν να το βρουν... Εγώ δ' ν ξέρω άλλο για να μη μπορούν να το βρουν, παρά μόνο έναν! Μά η άφεντιά του δ' ν θέλει, λέει, να το σκοτώσω. Μά το είπε άραγε με την καρδιά του, η έτσι για τ' εμάς μια μαύρα μάτια; Μά την πίστη μου, ο άφέντης φοβάται τόν ίσκιο του! Νά το πάρω, λέει, στην Άμερική. Και πού ξέρω εγώ να περιποιούμαι τα μικρά; Θα μου πεθάνει στο δρόμο κι' έτσι... «Ωχ, άδελφέ, κι' έτσι κάνει το ίδιο!... Σάμπως δ' ν το κατάλαβα εγώ, ότι αυτό είναι όλο το ψητό: να βγει απ' τη μέση η μικρή! Και είναι δύσκολο αυτό: Τι δουλειά έχει το παιδί με την Άμερική. Δ' ν το φτάνει το Λονδίνο για να χαθεί! Έδώ έχει ένα σωρό συνοικίες, κάθε λογής καλύδες παλάτια, καράδια π' αν κι' έρχονται από όλη τη γη. Σήμερα εδώ, αύριο στην άκρη του κόσμου. Θα την άφίσω όπου βρω κι' όποιος θέλει ας τη σηκώσει. Αν την βρει καμιά καλή κυρά, θ' ετη βάλει στο Όρφανοτροφείο. Αν κανένας ναυτικός, θ' ετη πάρει στο καράδι του. Αν κανένας άρχοντας, ας την υιοθετήσει. Τι με νοιάζει μένα. Μια φορά κανείς δ' εθα ξέρει ποσ' εβρατά ή σκούφια της κι' αυτό είναι το σπουδαιότερο. Ναι, ναι, καλύτερα να την άφίσω κάπου εδώ κοντά...

Ενώ μ' αυτούς τους άτέλειωτους συλλογισμούς κρινόταν η τύχη της μικρούλας μας φίλης, ο σέρ Ρόναλδ βρισκόταν πάλι στο καράδι του και συλλογίζόταν κι' αυτός:

— Ο Τζέκιν δ' εθα την κακομεταχειριστεί, το έδωσα να καταλάβει τί θέλω. Αυτός θ' εθα μου πει, αν μου χρειαστεί, που την άφισα και αν ζει πολύ δυστυχισμένη, πάντα θ' εχω καιρό να φροντίσω γι' αυτή.

(Άκολουθεί) ΜΙΚ· Δ· ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

‘Ο φόβος κι’ η σκοτούρα μου τὰ Μαθηματικά !
Θέ μου, πώς τὰ συχαίνονται, τὸ λέω παστιρικά.

Μ’ ἀρέσουν τὰ μαθήματα, τὰρχαία, σὰ νὰ λέμε, μ’ ἀκούω Μαθηματικά κι’ ἀμέσως χαμουριέμαι.

‘Ω, τί βασανιστήριο, σὺν, πλὴν, χορδὲς καὶ τόξα, ἡμίτονα, λογαριθμοὶ καὶ ὅ, τι ἄλλη λόξα !

Τὴν ἡσυχία μου χαλοῦν καὶ δὲν μπορῶ νὰ φάω, καὶ ἡ θὰ πᾶν στὸ δ... , ἡ... μόνος μου θὰ πάω. (*)

Μαγεμένο Βασιλόπουλο

(*) Σημ. τ. Διαπλ.—Δίγνη μελέτη παραπάνω !

ΚΟΥΚΟΥΒΑΟΥΝΕΣ

Μιά Τετάρτη τοῦ Γενάρη, βρέθηκα ἀπ’ τὴ μία ἕως τὴς τρισημίου τάπημα νάμαι λεύτερη, νὰ μὴν ἔχω καμμιὰ δουλειά. Δοιπὸν, διὰ πρεπε νὰ κάνω μιά μικρούλα ἐκδρομὴ ἀναψυχῆς μέσῳ σ’ αὐτὲς τὶς δύο μισὲς ὥρες. Εἶχα τὸσους καὶ τὸσους μὴνες νὰ δώ λίγο βουνό, ν’ ἀναπνεύσω λίγο καθαρό ἀέρα, πού κατὶ τέτοιο τώρα θάταν χωρίς ἄλλο γιὰ μένα μιά ἀληθινὴ ἀναγέννηση.

Πέραν τοῦ ἐπιβατικὸ αὐτοκίνητο ‘Αλυσίδα-Ποδονίφη—τρεῖς δραχμὺλες μόνο—κι’ ἀπ’ ἐκεῖ ἀρχινῶ νὰ περπατῶ στὸν ἀσφαλτωμένο δρόμο, ὑπολογίζοντας νὰ φθάσω σὲ μισή ὥρα σ’ ἕνα ὁμορφό μέρος κει-κοντὰ πού ἔχει καὶ καταράχτη, ὅπου ξανάφθαμε κι’ ἄλλοτε—πάνε δυὸ χρόνια τώρα. Πῶς ἄλλαξαν τὰ πράγματα !..

‘Ὅμως ἐγὼ φαριστιέμαι τὴν ὁμορφὴν λιακάδα καὶ δόξα τῷ Θεῷ βρέθηκα σὲ λίγο καὶ σ’ ἐρημιά.

Α, τί ὠραία ! χορταίνει τὸ μάτι σου ἔχταση !.. Τὰ βουνὰ τῆς ‘Αττικῆς γύρω, χωριουδάκια, κι’ ἀνάμεσά τους φειδωλὸς δρόμος, χωράφια ἐκτεταμένα, πού καὶ πού κοπάδια ἀραιὰ ἀπὸ ἀνάγκια πού βόσκουν... Ρωτῶ ἕνα τσοπανάκο, τὴ μόνη ψυχὴ τῆς χώρας πού βρῆκα ὅστερ’ ἀπὸ 10 λεπτῶν δρόμο, εἶσι γιὰ νὰ πῶ κάτι :

— Πῶς τὴ λένε κεινὴ τὴν ἐκκλησίαν πέρα, πού ἀπὸρίζει ;

Μὲ κοιτᾷ σὰ χαζός. ‘Ὅταν προσπέρασα, φώναξε :

— ‘Αγία Τριάδα !

Στὸ δρόμο συναντῶ ὠραία ἀγριολουλούδα, μὰ δὲν τολμῶ νὰ κόψω γιὰτὶ θάγρηξαι. Δὲς καὶ μὲ κυνηγᾶνε. ‘Ὅσοσ’ ἐγὼ περπατῶ μὲ ζωηρὸ καὶ λεύτερο βήμα. Πού καὶ πού περνᾷ κανένα κάρο ἢ κανένα Μενιδιάτης πάνω στὸ γάϊδαρό του, πού μὲ κοιτᾷ παραέξανα. Πέρασε ὡς τώρα ἕνα μόνο αὐτοκίνητο σηκώνοντας ἀσπρὴ

σκόνη. ‘Απὸ μακριὰ ἀκούγεται ὁ ἥχος μιᾶς φλογέρας νωιδθὼ μέσῳ μου ἕνα αἰσθημα νοσταλγίας. Πέρα στὰ χωράφια πάνε πού καὶ πού χωριάτισες μὲ ἄσπρα μαντήλια, σκυμμένες. Σπέρνουν ἀραγε ἡ κόβουν χόρτα ; Συλλογίζομαι πῶς μπορεῖ νὰναὶ οἱ καπνεργάτριες τοῦ συνοικισμού. Νὰ κι’ ἕνα νεκροταφεῖο. Πῶς ἔχω ὁρεῖ νὰ μῶ μέσῳ νὰ τὸ σεργιανήσω ! Προχωρῶ ὁμως. Εἶπα : Θὰ περπατῶ ὡς τὶς δύο καὶ τέταρτο, δέκα λεπτά θὰ καθίσω νὰ φάω, κι’ ὕστερα ἐπιστροφή. ‘Ενας περνᾷ πέρα καὶ μοῦ φωνάζει :

— ‘Απ’ ἐδῶ εἰν’ ἐρημιά, δὲν φοβάσαι, κορίτσι μου ;
Δὲ μοῦ πέρασε ἀπ’ τὸ νοῦ κάτι τέτοιο ὡς τώρα. ‘Αραγε πρέπει νὰ φοβηθῶ ;

Φθάνω σ’ ἕνα μέρος πού χωρίζεται ὁ δρόμος. Τὸνα βέλος λέει «Χτυπητὸ Τατόι», τῆλο «Κουκουβάουνες». Θυμᾶμαι πῶς γιὰ τὸν καταράχτη πήραμε ὁλοῖσι δρόμο... ‘Εχω δυστυχῶς τέσσερα λεπτά μόνο καὶ καταράχτης πουθενά. ‘Εξαφνα βρίσκομαι στὴν πλατεία ἐνὸς μικροῦ χωριού. Ρωτῶ πῶς τὸ λένε. «Κουκουβάουνες». Κάνω μιά ὠραία μεταβολή τὸ ρολόι μου ἔλεγε «καὶ τέταρτο» ἀκριβῶς. Βλαστημῶ ἀπὸ μέσῳ μου, πού δὲ μπορῶ νὰ κάτσω πιστέρω. Σ’ ἕνα ἡσυχό μέρος κάθομαι καὶ τρώγω. Νὰ παρ’ ἡ ὀργή ! τ’ αὐτὰ μου εἶναι μελάντα καὶ θ’ ἀργήσω. ‘Ας εἶναι, τὸ τυρὶ καὶ τὸ πορτοκάλι τὰ τρώω καὶ στὸ δρόμο. Ξεκινῶ. Πόσο εὐχαριστιέμαι ! σχεδὸν γελάω. Μιά χωριάτισσα ἔξω ἀπ’ τὴ καλύβα τῆς μὲ ρωτᾷ :

— Τοῦ Κυρ Φίλιππα εἶσαι ;

— ‘Οχι, τῆς ἀπαντῶ. Τί εἶν’ ὁ κυρ-Φίλιππας ;

— Τσαγγάλης.

— ‘Οχι, τῆς ξαναλέω. ἀντίο.

Πίσω μου ἀκούω τὴ μικρὴ νὰ ρωτᾷ :

— Κορίτσι εἶναι ;

Θυμῆθηκα τὸ κουρεμένο μου κεφάλι.

Τώρα περπατῶ βιαστικά. Πρέπει στὴ μισή αὐτὴ ὥρα νὰ πῶ τὰ τρία χιλιόμετρα. Κοιτάζω μπροστά μου τὸν ἀσπρὸ δρόμο π’ ἀνηφοροκατηφορίζει καὶ πού στὸ τέλος του ἕνα ἀσημένιο κομμάτι θάλασσας τὸν κόφτει. Κοιτάζω καὶ τὸν ἥλιο σχεδὸν κατὰματα καὶ τὰ μάτια μου δακρῶζονται, πρᾶγμα πού μ’ εὐχαριστεῖ πολύ. Τῶν βιαστικῶν τὸ ψωμί καὶ τὸ τυρὶ καὶ κανονίζω τὰ μασιμάκα μὲ τὸ βήμα μου. ‘Αχ ! αὐτὸ κάνει κακό στὸ στομάχι, μὰ δὲν πειράζει. Στὶς 3 καὶ δυὸ λεπτά εἶμαι μέσῳ σ’ αὐτοκίνητο τοῦ Ποδονίφη. Κοιτάζω τὸν κόσμο πού μπαίνει καὶ προσπαθῶ νὰ φέρω στὸ νοῦ ὁμορφες λεπτομέρειες ἀπ’ τὴν ἐκδρομίδα μου. ‘Αυτοῦμαι, πού φεύγουν ἔτσι γρήγορα οἱ παραστάσεις ἀπ’ τὸ νοῦ...

‘Ηταν ὠραία ἡ ἐκδρομίδα αὐτὴ, μὰ... λὲς καὶ μοῦ στάθηκε στὸ λαίμω.

Πανταχοῦ Παρῶν

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΥΠΑΡΞΗ

Τὴν ἐβλεπα κάθε ἀπόγευμα πού σχολνοῦσα. Καθισμένη πάντα στὴν ἴδια θέση, μπροστὰ στὸ παράθυρο τῆς φτωχικῆς τῆς καλυβούλας, μὲ τὸ πρόσωπο στὰ δυὸ τῆς χέρια, ἔβλεπε πάντα μακριὰ, λὲς κι’ ἤθελε νὰ ξεχωρίσῃ κατὶ στὸν ὁρίζοντα. ‘Αν καὶ ἦταν ὑπερβολικὰ ἀσχημὴ, ἐγὼ, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ πού τὴν ἀντίκρινα, τὴ συμπάθησα, καὶ πολλὰς φορὲς θέλησα νὰ τῆς μιλήσω, καὶ νὰ μάθω τὴν ἱστορίαν τῆς—πάντα ὁμως ἐκεῖνὴ μὲ κοιτάζε μὲ τὸ ἴδιο ἀπλανὲς τῆς βλέμμα καὶ δὲν μοῦ ἀπαντοῦσε τίποτα. Ρώτησα μερικὲς γειτόνισσές τῆς, μὰ κι’ αὐτὲς δὲν ἤξεραν τίποτα παρὰ μόνο ὅτι εἶχε ἔλθῃ στὴ γειτονία τους μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Σμύρνης καὶ ὅτι ζοῦσε ὁλομόναχη μὲ μιὰν ἀρρωστη γριά. Μὲ κανένα δὲν μιλοῦσε καὶ πολὺ σπάνια ἔβγαине ἀπὸ τὴν καλυβούλα.

‘Αμοιρὴ μικρούλα, ποῖος ξέρεῖ πόσο εὐτυχισμένη, μὲ τοὺς ἀγαπητοὺς σου γονεῖς, θάσουν στὴν ἀξέχαστη πατρίδα σου ! ‘Εδῶ τώρα σὲ περιφρονῶν. ‘Ετοῖ εἶναι ὁ κόσμος, μικρούλα μου, κι’ ἀδικα προσπαθεῖς μὲ τὸ ἀπλανὲς σου βλέμμα νὰ ξεχωρίσῃς μέσ’ στὸν ὁρίζοντα, μιὰν ἄλλη γῆ ὅπου εἶχες γνωρίσει τὴν εὐτυχία ἀδικα, ἐκεῖνὴ ἡ γῆ εἶναι πολὺ μακριὰ κι’ ἡ εὐτυχία σου χάθηκε.

Δυστυχισμένη, ἀν ὅλοι σὲ περιφρονῶν καὶ κανεὶς δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ σένα, ἐγὼ σ’ ἀγαπῶ χωρίς νὰ ξέρω γιατί...

Τζοκόντα

Η ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΤΙΝΑΣ

‘Αγνοῦχη καὶ ταραγμένη, ἡ μικρὴ Τίνα ξύπνησε νωρὶς μὲ μὲς στὴν αὐλὴ τὰ χαράματα. Τρεῖς τὰ μάτια τῆς μὲ τὰ ῥόδινα καὶ παχουλὰ χεράκια τῆς, σηκώνεται μὲ μεγαλὴ βία καὶ τρέχει ἔτσι γυμνὴ—μ’ ἕνα πονεμένο σῶμα—τόσο-δὲ μὲ νταντελίσσες—στὴν κάμαρα τῆς μαμμᾶς τῆς—χωρὶς νὰ σταθῇ, ἀνεβαίνει στὸ κρεβάτι, ἀγκαλιάζει γρήγορα-γρήγορα τὸ μπαμπά τῆς, τὸν φιλεῖ στὰ μάτια καὶ μὲ μιὰ φωνὴ καθαρή, χαδιώρικη καὶ γεμάτη ἀγάπη, τοῦ λέγει :

— Μπαμπάκα μου, χρόνια πολλὰ κι’ εὐτυχισμένα γιὰ τὴ χρυσὴ σου γιορτοῦλα...

Τῶς μᾶθε ἡ καλὴ τῆς ἀδελφούλα πούταν λίγο πιδμεγάλη, καὶ ὅλη τὴ νύκτα—ὡς τὴν ὥρα πού ὁ ὕπνος ἐκλείει γλυκὰ-γλυκὰ τὰ χαριτωμένα βλέφαρά τῆς—τόλγχε μόνη τῆς σιγὰ-σιγὰ μήπως καὶ τὸν ἔχευσε. ‘Ω, ἀν τὸν ἔχονυσε, ἡ Τίνα δὲν θὰ τῆς τῶλεγε πιά καὶ θὰ τὴν φώναζε κουτὴ, πολὺ κουτὴ...

‘Αλλά ὅχι, τὸ

θυμόταν καλὰ καὶ τώρα, τὸν πού τῶς πιά, κι’ ὁ καλὸς μπαμπὰς τῆς τὴν ἀκούσε μὲ τὸς χαρά, νόμισε πῶς ἀλάφρωσε ἀπὸ κάποιον βᾶρος, ἀπὸ μιὰ ἔγγον πού ἀδικα τόσες ὥρες βασάνιζε τὸ ὁλόξανθο χρυσὸ κεφαλάκι τῆς. Καὶ τὴν ὥρα πού ὁ μπαμπὰς τῆς τὴ δέχτηκε στὴν ἀγκαλίαν του καὶ τὴ φίλησε γλυκὰ-γλυκὰ μέσ’ στὸ στόμα, ἡ μικρούλα Τίνα ψιθύρισε σιγὰ-σιγὰ :

— Σ’ εὐχαριστῶ, Θεοῦλη μου, πού δὲν τὸν ἔχευσα !..

Βάρνα τοῦ Κανάρη

ΑΧ, Η ΒΡΟΧΗ !

Τρελὸς ἀπὸ τὴ χαρά μου, ἀκούω τὴ μητέρα μου νὰ λέει :

— Ἀδριὸ θὰ πάμε στὸ θέατρο. Κοιμήθηκα μὲ τὴν χαρά, γιατί εἶχα νὰ πάω σὲ θέατρο ἀπὸ πέρσιν τὸν χειμῶνα.

Τὴν ἄλλη μέρα, κάθε λίγο καὶ λιγάκι ρωτοῦσα τὴ μητέρα μου :

— Θὰ πῶ, καλὲ μαμμά, ἔ ;

— Πόσες φορὲς θὰ σοῦ τὸ πῶ, ‘Αφροῦ σοῦ εἶπα πῶς θὰ πάμε θὰ πάμε !

‘Ὅλα πηγαιναν καλὰ. Τὸ μεσημέρι φάγαμε, κι’ ἔπειτα ἀρχίσαμε νὰ ντυνόμαστε μὲ τὴν μητέρα μου γιὰ τὴν ὀνειρεμένη ἀπογευματινὴ.

‘Αλλὰ ἀπησχολημένοι μὲ τὸ ντύσιμο, δὲν προσέξαμε ὅτι μακριὰ σύννεφα γέμιναν τὸν οὐρανὸν ἔξω ἀπὸ τὴν πατρίδα σου ! ‘Εδῶ τώρα σὲ περιφρονῶν. ‘Ετοῖ εἶναι ὁ κόσμος, μικρούλα μου, κι’ ἀδικα προσπαθεῖς μὲ τὸ ἀπλανὲς σου βλέμμα νὰ ξεχωρίσῃς μέσ’ στὸν ὁρίζοντα, μιὰν ἄλλη γῆ ὅπου εἶχες γνωρίσει τὴν εὐτυχία ἀδικα, ἐκεῖνὴ ἡ γῆ εἶναι πολὺ μακριὰ κι’ ἡ εὐτυχία σου χάθηκε.

Δυστυχισμένη, ἀν ὅλοι σὲ περιφρονῶν καὶ κανεὶς δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ σένα, ἐγὼ σ’ ἀγαπῶ χωρίς νὰ ξέρω γιατί...

Τζοκόντα

Η ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΤΙΝΑΣ

‘Αγνοῦχη καὶ ταραγμένη, ἡ μικρὴ Τίνα ξύπνησε νωρὶς μὲ μὲς στὴν αὐλὴ τὰ χαράματα. Τρεῖς τὰ μάτια τῆς μὲ τὰ ῥόδινα καὶ παχουλὰ χεράκια τῆς, σηκώνεται μὲ μεγαλὴ βία καὶ τρέχει ἔτσι γυμνὴ—μ’ ἕνα πονεμένο σῶμα—τόσο-δὲ μὲ νταντελίσσες—στὴν κάμαρα τῆς μαμμᾶς τῆς—χωρὶς νὰ σταθῇ, ἀνεβαίνει στὸ κρεβάτι, ἀγκαλιάζει γρήγορα-γρήγορα τὸ μπαμπά τῆς, τὸν φιλεῖ στὰ μάτια καὶ μὲ μιὰ φωνὴ καθαρή, χαδιώρικη καὶ γεμάτη ἀγάπη, τοῦ λέγει :

— Μπαμπάκα μου, χρόνια πολλὰ κι’ εὐτυχισμένα γιὰ τὴ χρυσὴ σου γιορτοῦλα...

Τῶς μᾶθε ἡ καλὴ τῆς ἀδελφούλα πούταν λίγο πιδμεγάλη, καὶ ὅλη τὴ νύκτα—ὡς τὴν ὥρα πού ὁ ὕπνος ἐκλείει γλυκὰ-γλυκὰ τὰ χαριτωμένα βλέφαρά τῆς—τόλγχε μόνη τῆς σιγὰ-σιγὰ μήπως καὶ τὸν ἔχευσε. ‘Ω, ἀν τὸν ἔχονυσε, ἡ Τίνα δὲν θὰ τῆς τῶλεγε πιά καὶ θὰ τὴν φώναζε κουτὴ, πολὺ κουτὴ...

‘Αλλά ὅχι, τὸ

θυμόταν καλὰ καὶ τώρα, τὸν πού τῶς πιά, κι’ ὁ καλὸς μπαμπὰς τῆς τὴν ἀκούσε μὲ τὸς χαρά, νόμισε πῶς ἀλάφρωσε ἀπὸ κάποιον βᾶρος, ἀπὸ μιὰ ἔγγον πού ἀδικα τόσες ὥρες βασάνιζε τὸ ὁλόξανθο χρυσὸ κεφαλάκι τῆς. Καὶ τὴν ὥρα πού ὁ μπαμπὰς τῆς τὴ δέχτηκε στὴν ἀγκαλίαν του καὶ τὴ φίλησε γλυκὰ-γλυκὰ μέσ’ στὸ στόμα, ἡ μικρούλα Τίνα ψιθύρισε σιγὰ-σιγὰ :

— Σ’ εὐχαριστῶ, Θεοῦλη μου, πού δὲν τὸν ἔχευσα !..

Βάρνα τοῦ Κανάρη

ΑΧ, Η ΒΡΟΧΗ !

Τρελὸς ἀπὸ τὴ χαρά μου, ἀκούω τὴ μητέρα μου νὰ λέει :

— Ἀδριὸ θὰ πάμε στὸ θέατρο. Κοιμήθηκα μὲ τὴν χαρά, γιατί εἶχα νὰ πάω σὲ θέατρο ἀπὸ πέρσιν τὸν χειμῶνα.

Τὴν ἄλλη μέρα, κάθε λίγο καὶ λιγάκι ρωτοῦσα τὴ μητέρα μου :

— Θὰ πῶ, καλὲ μαμμά, ἔ ;

— Πόσες φορὲς θὰ σοῦ τὸ πῶ, ‘Αφροῦ σοῦ εἶπα πῶς θὰ πάμε θὰ πάμε !

‘Ὅλα πηγαιναν καλὰ. Τὸ μεσημέρι φάγαμε, κι’ ἔπειτα ἀρχίσαμε νὰ ντυνόμαστε μὲ τὴν μητέρα μου γιὰ τὴν ὀνειρεμένη ἀπογευματινὴ.

‘Αλλὰ ἀπησχολημένοι μὲ τὸ ντύσιμο, δὲν προσέξαμε ὅτι μακριὰ σύννεφα γέμιναν τὸν οὐρανὸν ἔξω ἀπὸ τὴν πατρίδα σου ! ‘Εδῶ τώρα σὲ περιφρονῶν. ‘Ετοῖ εἶναι ὁ κόσμος, μικρούλα μου, κι’ ἀδικα προσπαθεῖς μὲ τὸ ἀπλανὲς σου βλέμμα νὰ ξεχωρίσῃς μέσ’ στὸν ὁρίζοντα, μιὰν ἄλλη γῆ ὅπου εἶχες γνωρίσει τὴν εὐτυχία ἀδικα, ἐκεῖνὴ ἡ γῆ εἶναι πολὺ μακριὰ κι’ ἡ εὐτυχία σου χάθηκε.

Δυστυχισμένη, ἀν ὅλοι σὲ περιφρονῶν καὶ κανεὶς δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ σένα, ἐγὼ σ’ ἀγαπῶ χωρίς νὰ ξέρω γιατί...

Τζοκόντα

Η ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΤΙΝΑΣ

‘Αγνοῦχη καὶ ταραγμένη, ἡ μικρὴ Τίνα ξύπνησε νωρὶς μὲ μὲς στὴν αὐλὴ τὰ χαράματα. Τρεῖς τὰ μάτια τῆς μὲ τὰ ῥόδινα καὶ παχουλὰ χεράκια τῆς, σηκώνεται μὲ μεγαλὴ βία καὶ τρέχει ἔτσι γυμνὴ—μ’ ἕνα πονεμένο σῶμα—τόσο-δὲ μὲ νταντελίσσες—στὴν κάμαρα τῆς μαμμᾶς τῆς—χωρὶς νὰ σταθῇ, ἀνεβαίνει στὸ κρεβάτι, ἀγκαλιάζει γρήγορα-γρήγορα τὸ μπαμπά τῆς, τὸν φιλεῖ στὰ μάτια καὶ μὲ μιὰ φωνὴ καθαρή, χαδιώρικη καὶ γεμάτη ἀγάπη, τοῦ λέγει :

— Μπαμπάκα μου, χρόνια πολλὰ κι’ εὐτυχισμένα γιὰ τὴ χρυσὴ σου γιορτοῦλα...

Τῶς μᾶθε ἡ καλὴ τῆς ἀδελφούλα πούταν λίγο πιδμεγάλη, καὶ ὅλη τὴ νύκτα—ὡς τὴν ὥρα πού ὁ ὕπνος ἐκλείει γλυκὰ-γλυκὰ τὰ χαριτωμένα βλέφαρά τῆς—τόλγχε μόνη τῆς σιγὰ-σιγὰ μήπως καὶ τὸν ἔχευσε. ‘Ω, ἀν τὸν ἔχονυσε, ἡ Τίνα δὲν θὰ τῆς τῶλεγε πιά καὶ θὰ τὴν φώναζε κουτὴ, πολὺ κουτὴ...

‘Αλλά ὅχι, τὸ

θυμόταν καλὰ καὶ τώρα, τὸν πού τῶς πιά, κι’ ὁ καλὸς μπαμπὰς τῆς τὴν ἀκούσε μὲ τὸς χαρά, νόμισε πῶς ἀλάφρωσε ἀπὸ κάποιον βᾶρος, ἀπὸ μιὰ ἔγγον πού ἀδικα τόσες ὥρες βασάνιζε τὸ ὁλόξανθο χρυσὸ κεφαλάκι τῆς. Καὶ τὴν ὥρα πού ὁ μπαμπὰς τῆς τὴ δέχτηκε στὴν ἀγκαλίαν του καὶ τὴ φίλησε γλυκὰ-γλυκὰ μέσ’ στὸ στόμα, ἡ μικρούλα Τίνα ψιθύρισε σιγὰ-σιγὰ :

— Σ’ εὐχαριστῶ, Θεοῦλη μου, πού δὲν τὸν ἔχευσα !..

Βάρνα τοῦ Κανάρη

ΑΧ, Η ΒΡΟΧΗ !

Τρελὸς ἀπὸ τὴ χαρά μου, ἀκούω τὴ μητέρα μου νὰ λέει :

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

ΑΠΟ 1ης Δεκεμβρίου ἡ Διάπλασις εἰσῆλθε εἰς τὸ 50δν ἔτος τῆς.

‘Ὅσοι ἐκράτησαν τὰ σταθὰ πέντε πρῶτα φύλλα τοῦ Δεκεμβρίου, θεωροῦνται συνδρομηταὶ καὶ παρακαλοῦνται νὰνανεώσουν τὸ παχύτερον τὴν λήξασαν συνδρομὴν τῶν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

‘Αθήναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 8 Φεβρουαρίου 1928.

ΚΡΥΟ, παιδιὰ μου. ‘Εφτασε τὸ πλῆθος κι’ ἐδῶ τὸ «ψυχρὸ κύμα». Προσοχὴ, νὰ φυλάσσῃς μὴν ἐκλογιστέ. Καὶ ν’ ἀκοῦτε τὴν καμμά, ὅταν αὐτὴ λέγῃ τὸ ροῦζα νὰ φορεῖται. Εἶναι κι’ ‘Αποκριτὲς τῶν, καὶ τὰ μασκαράτικα δὲν εἶναι πάντα χειμωνιάτικα.

Χαίρω, Κότανε, πού ἀποφασίζεις νὰ μοῦ γράψῃς καὶ περιμένω ἐξοπαθῶματα πού μοῦ εἰσιμαί. Κι’ ἐγὼ ἀπορῶ καμμά φορὰ πῶς φίλοι δικοὶ μου μποροῦν, καὶ ἀνέχονται, νὰ γράφουν σ’ ἄλλα περιοδικά. ‘Αλλ’ αὐτοὶ εἶναι σπαρτάδες. ‘Ὅσο γιὰ τὴν Διαπλάσιν, ὅλα πού εἶδες στὸ περιοδικὸ τῶν ἐγγέλων, ποῖος ἔχει ; μπορεῖ νὰ πῶς πῶς μεγαλῶς... Γιὰ τοὺς ἀσυνώκτους εἶπα κι’ ἄλλῃ φορὰ πῶς δὲν ἔχω τίποτα ἀκούω μὲ πῶς ἔχουν μιὰν ἐταιρεία ἀγαθῆς καὶ ἀλληλοδοθησίας. Φαίνεται ὅμως πῶς τοὺς συκοφαντοῦν καὶ γι’ αὐτὸ δὲν ἔχουν καλὴ φήμην στὸ λαό. Νά, ὅπως καὶ τοὺς ἑβραίους, πού λένε πῶς πίνουν καὶ χριστιανικῶ. Ποῖος τὰ πιστεύει σήμερα αὐτά ;

Πολὺ ὁμορφὸ τὸ διήγημα πού μοῦ ἔστειλες, Α. Μ. Λαγανά, ἀλλ’ ἐγὼ μὴν φαντασθῶς πῶς δὲν εἶναι δικό σου. Βέβαια, ἐσὺ εἶσαι νέος συνδρομητής, δὲν εἰσάλας τὸν ὁδηγὸ καὶ δὲν ἔχεις πῶς γιὰ τὴν Διάπλιν Συνεργασίαν μοῦ στέλνουν ὅλα πρῶτοπα ἔργα, δικὰ τους. ‘Επειτὰ ὁ συνεργαζόμενος εἶναι ἀναγκαζιστὸς νὰ ἔχῃ καὶ ψευδώνυμον, ἐγὼ ἐσὺ δὲν πῆρες ἀκόμη. ‘Ὅπως δὴποτε, θέλω νὰ μοῦ γράψῃς πῶς βρήκες αὐτὸ τὸ ὁμορφὸ διήγημα, ἢ ἐν εἰναι δικό σου.

‘Η ‘Ερμῖνα μοῦ γράφει, ὅτι στὸ σχολετὸ τῆς ἐδιδάσκει τὴν ‘Ζαῦρο», τὸν κ. Ξενοπούλου πού εἶναι στὰ Νεοελληνικά τους, κι’ ἐπὶ τὸ καθηγητῆς τους, πού ἔτυχε κι’ αὐτὸς Ζακυνθινός, «ἐπλεξε τὸ ἡρώδης τῆς πατρίδας του καὶ τοῦ πατριώτη του». ‘Η ‘Ερμῖνα τότε ἀποφασιστικῶς ἀκούγοντας νὰ ἐκπαινοῦνται εἰς τὸν ἀγαπημένο τῆς συγγραφέα, κι’ εἶπε ἀμέσως στὰ παιδιὰ ὅτι ὁ κ. Ξ. εἶναι τακτικὸς συνεργατῆς στὴ «Διάπλιν» καὶ ἐπὶ ἐπρότρεψε νὰ γίνουν συνδρομηταί. Πολλοὶ τῆς ὑποσέβησαν, ἐπὶ ἐπὶ ἔχω ἕνα γερὸ ἐξοπαθῶμα ἐκ μέρους τῆς ‘Ερμῖνας, πού τὴν εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸν

ἔγγραφον καὶ γιὰ τὰ καλὰ τῆς λόγια. ‘Εβλεξα τὸ γράμμα τῆς καὶ στὸν κ. Ξ., πού τὴν εὐχαρίστητε ἑπίσης.

Κατὶ περιεργὸ μοῦ γράφουν «τρεῖς ἀγνωστοί» φίλες μου. ‘Ὅτι οἱ ἀγαπητὲς μου Χρυσανθῆ καὶ Γλυκεῖα Χαραυγῆ, φίλες ὡς τῶρα ἀδελφικῆς, μάλωσαν ἀξαφνα γιὰ τὸ τί

